

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
W SOPOCIE
NA LATA 2015-2017
ZA 2016 ROK**

Styczeń 2017

WPROWADZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Sopocie na lata 2015-2017 opracowany został w oparciu o założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.

Zapisy przytoczonej wyżej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizuje w Sopocie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS). Jest on jednostką organizacyjną Miasta Sopotu utworzoną przez Radę Miasta Sopotu, finansowaną w formie jednostki budżetowej i nie posiadającą osobowości prawnej MOPS działa w granicach administracyjnych Miasta Sopotu, a nadzór sprawuje Prezydent Miasta Sopotu.

Program uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla kierunki działań w perspektywie trzyletniej. Nadrzędnym ich celem jest wspieranie rodziny w jej opiekuńczo-wychowawczej funkcji względem dzieci oraz odpowiednich środków finansowych.

WSPIERANIE RODZINY

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie wypełniał zadania gminy w oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku, realizując zadania wynikające z ww. programu.

Wsparcie dziecka i rodziny w środowisku opiera się na prowadzonej z rodziną pracy socjalnej, w którą wplatane są inne wzmacniające i wspierające formy pomocy. Pracownik socjalny korzystał w swojej pracy z takich instrumentów jak: poradnictwo specjalistyczne, wsparcie asystenta rodziny w środowisku, zapewnienie opieki dzieciom w placówce wsparcia dziennego, aktywizacja społeczno – zawodowa w Centrum Integracji Społecznej, prace społecznie-użyteczne, zespoły interdyscyplinarne, monitoring środowisk wielodysfunkcyjnych w godzinach popołudniowych.

W roku 2016 w skład Sekcji ds. Rodzin wchodziło czterech pracowników socjalnych i trzech asystentów rodziny.

Liczbę rodzin korzystających ze wsparcia MOPS w Sopocie, w tym ilość rodzin niewydolnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, przedstawia tabela poniżej.

Lista rodzin korzystających ze wsparcia MOPS w Sopocie.

<i>Wyszczególnienie</i>	2016
Liczba środowisk z dziećmi łącznie z rodzinami biologicznymi korzystających z pomocy	216
W tym liczba rodzin (z dziećmi) korzystających z pomocy	175
W tym rodziny niewydolne w prowadzeniu gospodarstwa domowego i w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	75

W 2016 roku świadczone pomoc rodzinom z dziećmi w formie wsparcia Asystenta Rodziny. Celem wsparcia było wyrównywanie umiejętności społecznych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania rodziny. Asystenci rodziny pracują zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r.

W 2016 r. wsparciem asystenta rodziny objęto 35 rodzin, z czego w 33 rodzinach występowała bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz z 1 rodziną podpisano Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności.

Pracownicy w swoich działaniach na rzecz rodzin wspierani są przez Stowarzyszenie „Po_moc”, które od 2009 roku realizuje projekt dofinansowany z Urzędu Miasta Sopotu. W ramach tego projektu monitorowane są środowiska wielodysfunkcyjne poza godzinami pracy ośrodka w dni powszednie oraz w soboty.

Rodziny objęte wsparciem Sekcji ds. Rodzin korzystają z konsultacji specjalistycznych oraz środowiskowych form pracy socjalnej takich jak: kolonie, ferie zimowe, festyny, zabawy mikołajkowe. Dla 8 kobiet odbyły się trzy spotkania z cyklu "Grupa Edukacyjna dla kobiet" oraz trzy spotkania z cyklu "Grupa Edukacyjna dla mężczyzn" w której uczestniczyło 5 mężczyzn.

Cele programu wspierania rodziny

Misją niniejszego programu jest zapewnienie rodzinom i ich dzieciom na terenie Sopotu wielowymiarowego i zintegrowanego systemu wsparcia, szczególnie w sytuacjach kryzysu i w obliczu trudności życiowych.

Główne cele programu wsparcia rodzin naturalnych:

- edukowanie i wczesne interweniowanie w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
- rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie
- zapewnienie dzieciom z terenu Sopotu opieki, która gwarantowałaby zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i właściwe warunki do prawidłowego rozwoju

Cele szczegółowe programu wsparcia rodziny i kierunki działań:

a) tworzenie spójnego systemu wspierania dziecka i rodziny

Kierunki działań:

- **koordynowanie działań różnych instytucji i organizacji działających na rzecz dziecka i rodziny w Sopocie**

Jedynym z najważniejszych zasobów w systemie wspierania rodziny i pieczy zastępczej jest współpraca z lokalnymi instytucjami. Wśród podmiotów działających na rzecz wsparcia rodziny i pieczy zastępczej oraz zapewniających łatwy dostęp do specjalistów są:

1. Stowarzyszenie „Sopocki Dom”,
2. Świetlica Caritas Archidiecezji Gdańskiej,
3. Fundacja „Pankracy”,
4. Akademia Tenisowa w Sopocie,
5. Hotel Mera Spa w Sopocie,
6. Wojtek Chmielewski okręt „Alf”,
7. Sopockie Stowarzyszenie Profilaktyki i Promocji Zdrowia Meander,
8. Sopockie Centrum Wolontariatu,
9. Fundacja „Szlachetna Paczka”,
10. Firma „Lutur”,
11. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sopocie,
12. Młodzieżowy Dom Kultury w Sopocie,
13. Stowarzyszenie Rozwoju Zawodowego i Osobistego „Zielona Myśl”,
14. Kąpielisko Morskie Sopot,
15. Minitka Sopot,
16. Opera Leśna Sopot,
17. Centrum Integracji Społecznej w Sopocie,
18. Liceum nr 2 w Sopocie,

19. Delikatesy Mrozińscy,
20. Sklep „Oliwka”.
21. Prywatny sponsor, który przekazał paczki świąteczne dla rodzin objętych wsparciem tutejszego Ośrodka,

- **wdrożenie kompleksowego systemu działań profilaktyczno – interwencyjnych obejmujących całą rodzinę**

W systemie pomocy dziecku i rodzinie w Sopocie działania prowadzi Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie – w zespole poradni zatrudnieni są psycholodzy, pedagodzy, lekarz psychiatra, terapeuta dziecięcy i młodzieżowy ds. diagnozy.

Sekcja do Spraw Rodzin w MOPS Sopot na stałe współpracuje z kuratorami, policją oraz pedagogami i wychowawcami ze wszystkich szkół sopockich.

W wyniku prowadzonych działań asystenta rodziny i pracownika socjalnego sytuacja w rodzinach poprawiła się i w 2016 r. 50 dzieci zagrożonych koniecznością zapewnienia opieki w pieczy zastępczej pozostało w środowisku/ rodzinie.

- **opracowanie i zorganizowanie systemu postępowania z rodziną zagrożoną umieszczeniem dziecka w placówce lub innej formie opieki zastępczej**

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 23/2016 Dyrektora MOPS z dnia 25.05.2016r. została wprowadzona procedura nadzoru, kontroli, współpracy oraz działań podejmowanych na rzecz rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny i pracownika socjalnego.

- b) rozpoznawanie i profesjonalna ocena zagrożeń dobra dziecka, wzmocnienie roli i funkcji rodziny**

Zespoły interdyscyplinarne dotyczące rodzin z dziećmi odbywały się z udziałem służb i instytucji sopockich oraz pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. W 2016 roku odbyły się łącznie 24 spotkania. Podczas spotkań omawiano główne problemy występujące w rodzinach z dziećmi oraz sporządzano plan pracy z rodzinami do realizacji przez poszczególne instytucje.

Kierunki działań:

- **umożliwienie rodzinom wymagającym wsparcia łatwego dostępu do specjalistów**

W Sopockim systemie pomocy dziecku i rodzinie działania prowadzi również Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie – w zespole poradni pracują psycholodzy, pedagodzy, lekarz psychiatra dziecięcy i młodzieżowy oraz terapeuci.

W 2016r. w ramach wykonywania zadania publicznego Stowarzyszenie Rozwoju Zawodowego i Osobistego „Zielona Myśl” przeprowadziło wśród rodzin objętych pomocą MOPS w Sopocie 5 diagnoz oraz 4 terapii psychotraumatologicznych. Działania te służyły dotarciu do istoty problemów występujących w rodzinie i wytyczenie kierunków pracy specjalistów tak aby skutecznie udzielić pomocy.

Rodziny korzystające ze wsparcia Sekcji ds. Rodzin objęte są również konsultacjami psychologicznymi i prawnymi, poradnictwem rodzinnym oraz pracą socjalną.

- **wzmocnienie rodziny działaniami wolontarystycznymi w celu wyrównywania deficytu rodziny**

W oparciu o zasoby kadrowe MOPS w Sopocie i wolontariuszy zorganizowano półkolonie zimowe (20 dzieci), kolonie letnie (18 dzieci) i zabawę mikołajkową dla dzieci (60 dzieci).

Organizowano ponadto zajęcia i festyny dla dzieci w:

- Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sopocie, którego tematem przewodnim był „Dzień czekolady”. W trakcie imprezy dzieci przygotowywały własną czekoladę. Dodatkowo uczestniczyły w zabawach ruchowych i obejrzały prezentację multimedialną pokazującą sposób produkcji czekolady (15 dzieci).
- Na terenie CIS w Sopocie z udziałem pracowników Miniteki oraz Sekcji ds. Rodzin z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie zorganizowano wiosenny festyn dla rodzin. Ideą przewodnią festynu było zagadnienie jak „Bezpiecznie spędzić wakacje”. Pracownik Miniteki, osoba zawodowo uprawiająca kolarstwo wspólnie z pracownikiem socjalnym tut. Ośrodka przeprowadzili warsztaty szkoleniowe dla dzieci dotyczące bezpieczeństwa i zapoznania ich z zasadami korzystania z turystyki rowerowej. Atrakcją było obejrzenie i wypróbowanie profesjonalnego roweru kolarskiego. Dla młodszych dzieci stworzono możliwość pomalowania twarzy. Główną atrakcją był jednak wspólnie przygotowany grill oraz słodki poczęstunek, do przygotowania którego włączyli się aktywnie rodzice i opiekunowie dzieci. Wszyscy czynnie spędzili czas na świeżym powietrzu biorąc udział w grach i zabawach, między innymi chusta animacyjna, guma parzy, kręgle, sznur, zagadki smoka obiboka (25 dzieci).
- Rejs po Zatoce Gdańskiej jachtem „Alf” z 12 dziećmi z rodzin objętych wsparciem MOPS w Sopocie. Dzieci pod okiem sternika jachtu p. Wojciecha Chmieleckiego uczyły się podstawowych umiejętności żeglarskich i zasad panujących na okrętach. Celem wydarzenia było przede wszystkim zachęcenie dzieci do zapoznania się z tematyką morską szczególnie z uwagi na położenie geograficzne i historię Sopotu jako nadmorskiego kurortu.

- **pomoc metodyczna dla osób pracujących z rodziną dysfunkcyjną**

Dla rodziców z rodzin objętych pomocą MOPS w Sopocie przez pracowników Sekcji Rodzin prowadzone były grupy wsparcia :

- Grupa Edukacyjna dla mężczyzn, która spotykała się trzy razy: wyjście na mecz koszykówki, wyjście do teatru Atelier w Sopocie oraz zajęcia plastyczne – tworzenie ozdób świątecznych, w wydarzeniach wzięło ogółem udział 5 Panów.
- Grupa Edukacyjna dla kobiet, która spotykała się trzy razy: wyjście do teatru, wyjście do kina, warsztaty plastyczne - strojenie stroików świątecznych, w wydarzeniach wzięło ogółem udział 8 Pań.
- Grupa Edukacyjna „Kulinaria”, która spotykała się dziesięć razy, w wydarzeniach wzięło ogółem udział 12 Pań.

Celem ww. grup było zminimalizowanie skutków wykluczenia społecznego oraz uświadomienie rodzicom wagi uczestnictwa i partycypacji w życiu społecznym. Wartością dodaną wszystkich spotkań jest również integracja społeczna i spotkanie ze sobą osób przeżywających podobne problemy.

- **rozwijanie umiejętności rodzicielskich**

W zakresie edukowania i wczesnego interweniowania w rodzinach mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w 35 rodzinach prowadzono pogłębioną pracę socjalną, w ramach której były one objęte wsparciem asystenta rodziny. Asystenci rodziny podejmowali intensywną pracę w środowisku domowym osób objętych wsparciem, udzielali poradnictwa rodzinnego i starali się działać tak aby rodzice mogli

uświadomić sobie własne deficyty i znaleźć skuteczne sposoby na ich pokonywanie. Spośród tych rodzin 3 odbyły konsultacje w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, 4 osoby skorzystały z indywidualnych konsultacji z psychologiem, a 3 matki uczestniczyły w zajęciach grupowych w Szkole dla Rodziców.

Kierunki działań:

- **tworzenie grup wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych**

W 2016 roku pracownicy Sekcji Rodzin animowali działalność 3 grup wsparcia dla rodziców. Prowadzono zajęcia grupy edukacyjnej dla kobiet – 8 Pań, grupy edukacyjnej dla mężczyzn – 5 Panów i grupy edukacyjnej „Kulinaria” - 12 Pań. Każda z powyższych grup miała na celu minimalizowanie skutków wykluczenia społecznego, wskazywanie pozytywnych wzorców i integracja osób o podobnych problemach aby wsparcie mogło zaistnieć również na poziomie samopomocowym.

Najdłużej tj. od trzech lat, prowadzona jest grupa edukacyjna „Kulinaria” i cieszy się wśród rodzin objętych wsparciem największym powodzeniem. Podczas cyklicznych zajęć mamy uczyć się przygotowywania posiłków. W zajęciach poza asystentami rodziny i pracownikami socjalnymi uczestniczy aktywnie psycholog. Celem spotkań jest przekazanie wiedzy i umiejętności dotyczących przygotowywania pożywnych i smaczných posiłków, uświadomienie jak ważną rolę w życiu rodziny odgrywają wspólne posiłki. Z uwagi na obecność psychologa podejmowanie się podczas wspólnej pracy ważne dla prawidłowego funkcjonowania rodziny zagadnienia i wytworzenie poczucia współodczuwania oraz wsparcia między biorącymi udział w zajęciach. Odbyło się 10 spotkań, w których uczestniczyło średnio 5 kobiet. W roku 2016 łącznie w grupie edukacyjnej „Kulinaria” uczestniczyło 12 Pań.

- **zapewnienie rodzinom łatwego dostępu do specjalistów**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie w ramach prowadzonej pracy socjalnej i wsparcia pracownika socjalnego zapewnia dostęp do specjalistów: psycholog, prawnik, asystent rodziny. W ramach Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej – psycholog, pedagog oraz w ramach konsultacji lekarz psychiatra dziecięcy i młodzieżowy.

- **wspomaganie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodziny poprzez formy wsparcia dziennego**

Uzupełnieniem systemowej pomocy rodzinie zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest funkcjonowanie na terenie Sopotu placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez:

- Stowarzyszenie „Sopocki Dom”
- Caritas.

W 2016 roku z zajęć w placówkach wsparcia dziennego skorzystało 41 dzieci (Stowarzyszenie „Sopocki Dom” – 26 dzieci, Caritas – 15 dzieci).

Kierunki działań:

- **tworzenie grup edukacyjnych dla rodziców wymagających pomocy w sprawach opiekuńczo - wychowawczych**

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w ramach programów psychoterapeutycznych prowadziła zajęcia „Szkoła dla Rodziców”, w której uczestniczyły 3 matki, natomiast w konsultacjach indywidualnych w Poradni uczestniczyły 4 matki.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie prowadził trzy rodzaje grup edukacyjnych dla kobiet i mężczyzn, w których uczestniczyło łącznie 20 osób.

- **udzielanie wsparcia rodzinom niezaradnym przez asystenta rodziny**

W roku 2016 wsparciem asystenta rodziny objętych było 35 rodziny. Asystent rodziny towarzyszył rodzicom w wprowadzeniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Asystent wspierał rodzinę, udzielał porad rodzinnych, inspirujących do podejmowania zmian w życiu, pomagał przezwycięzać problemy opiekuńczo-wychowawcze. Asystent rodziny spotykał się z rodziną w domu oraz w uzasadnionych sytuacjach towarzyszył członkom rodziny przy załatwianiu spraw urzędowych.

- **organizowanie zajęć opiekuńczo – wychowawczych w ognisku wychowawczym**

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej placówką wsparcia dziennego prowadzoną w formie opiekuńczej w ramach ogniska wychowawczego jest „Sopocki Dom”. Z uczestnictwa w zajęciach w 2016 roku skorzystało 26 dzieci. Ognisko wychowawcze, jakim jest Stowarzyszenie „Sopocki Dom”, podejmuje działania wychowawcze, opiekuńcze, które wpływają na poprawę sytuacji dzieci, młodzieży oraz osób niepełnosprawnych. W sytuacjach kryzysowych udziela wsparcia psychologicznego dzieciom i młodzieży. Do uczestnictwa w zajęciach kierują pracownicy socjalni Sekcji Rodzin Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie.

- **organizowanie zajęć pozaszkolnych w świetlicach środowiskowych**

Na terenie Sopotu w 2016 roku zajęcia pozaszkolne wspomagające prawidłowe funkcjonowanie dzieci w rodzinach realizowane w ciągu dnia odbywały się w:

- „Sopockim Domu”, który podejmuje działania wychowawcze, opiekuńcze, które wpływają na poprawę sytuacji dzieci, młodzieży oraz osób niepełnosprawnych, udziela wsparcia psychologicznego dzieciom i młodzieży w sytuacjach kryzysowych,

- Młodzieżowej Placówce Wychowawczej prowadzonej przez Caritas Archidiecezji Gdańskiej zapewnia młodzieży z terenu Sopotu udział w pozalekcyjnych zajęciach, między innymi zabawach interakcyjnych, zajęciach fotograficznych, informatycznych, plastycznych, wyjściach w teren np. do kina, na bilard, wspólnych wyjazdach; jest także miejscem, gdzie można skorzystać z intensywnych korepetycji.

- Świetlicy terapeutycznej przy ul. Haffnera przy Zespole Szkół Nr 3 przeznaczonej dla dzieci w wieku od 7 do 14 lat. Świetlica prowadzi zajęcia oparte na dostarczaniu dziecku odpowiednio zorganizowanych doświadczeń społecznych, które mogą wywołać zmianę nieprawidłowych wzorców zachowań. Szczególną uwagę zwrócono na kształtowanie osobowości dziecka i wspieranie jego rozwoju.

- **stwarzanie warunków do powstawania rodzin wspierających**

W 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie aktywnie poszukiwał rodzin wspierających poprzez wyszukanie tych rodzin wśród rodzin z bliskiego otoczenia klientów tutejszego Ośrodka. Dodatkowo prowadzono akcję informacyjną dot. rodzin wspierających podczas XIV Sopockiego Festynu Organizacji Pozarządowych. Jednak pomimo podejmowania różnych działań nie udało się pozyskać kandydatów do pełnienia takiej funkcji oficjalnie. Rodziny, z którymi przeprowadzono rozmowy na ten temat argumentowały,

że nie chcą formalizowania swojej pomocy. Są zainteresowane pomaganiem i wspieraniem dzieci z rodzin dysfunkcyjnych we własnym otoczeniu ale w sposób naturalny nieujęty w żadne umowy czy ramy.

- **pomoc w zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży**

Kierunki działań:

- **organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dzieciom i młodzieży z rodzin wymagających wsparcia**

W 2016 roku MOPS w Sopocie zorganizował półkolonie zimowe dla 20 dzieci. Podczas tygodniowych zajęć dzieci miały możliwość nauczyć się gry w tenisa gdyż były realizowane przy współudziale i dzięki uprzejmości Akademii Tenisowej. Zajęcia zakończyły się turniejem tenisowym. W czasie ferii zimowych poza codzienną nauką gry w tenisa dzieci uczestniczyły również w zajęciach plastycznych, sportowych tj. zajęcia fitness „ZUMBA”, jazda na łyżwach oraz w seansie kinowym. Dzieci skorzystały z możliwości wyjścia do restauracji Sempre.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie w okresie letnim zorganizował wypoczynek, w którym uczestniczyło 19 dzieci. Dzieci wyjechały na kolonie do Ełku.

Poza działaniami realizowanymi przez MOPS dzieci skorzystały z działań innego organizatora tj. Stowarzyszenia „Sopocki Dom”, które zorganizowało:

- Zimowisko - Wdzydze 19 dzieci,
- Kolonie letnie:
 - Brachlewo – 21 dzieci,
 - Piwniczna Zdrój – 19 dzieci

- **organizowanie różnorodnych zajęć i imprez okolicznościowych dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia**

W okresie przedświątecznym pracownicy Sekcji Rodzin zorganizowali zabawę mikołajkową, w której uczestniczyło łącznie 60 dzieci. Piernikowa panienka wraz z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny organizowali aktywnie czas podczas wspomnianej imprezy. Prowadzono różne gry i zabawy, odbył się również pokaz „czarów” w wykonaniu iluzjonisty. Największą atrakcją podczas całej zabawy był przyjazd św. Mikołaja, który rozdał prezenty świąteczne. Atmosferze zabawy towarzyszył podkład muzyczny nawiązujący do znanych i lubianych kolęd i piosenek bożonarodzeniowych.

Ponadto pracownicy socjalni koordynowali akcję organizowania paczek świątecznych dla dzieci z rodzin objętych wsparciem MOPS. Z paczek świątecznych przekazanych przez sponsorów skorzystało łącznie 121 dzieci.

- **prowadzenie działań środowiskowych (festyny, półkolonie)**

W 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie zorganizował dla dzieci z rodzin objętych pomocą następujące wydarzenia mające charakter działań środowiskowych:

- Festyn czekolady w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sopocie w zajęciach uczestniczyło 15 dzieci

- Festyn „Jak bezpiecznie spędzić wakacje” na terenie CIS w Sopocie, w którym wzięło udział 25 dzieci
- Rejs po Zatoce Gdańskiej na jachcie „Alf” dla 12 dzieci

- **przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin**

W ramach działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie rodziny mogły skorzystać z terapii psychologicznej, poradnictwa prawnego i rodzinnego. W wyniku prowadzonych działań asystenta rodziny i pracownika socjalnego sytuacja w rodzinach dysfunkcyjnych systematycznie ulega poprawie. W 2016 roku 19 dzieci z 12 rodzin było zagrożonych koniecznością zapewnienia im opieki w pieczy zastępczej. W rezultacie prowadzonych działań 14 dzieci jednak pozostało w swoim środowisku rodzinnym a w pieczy zastępczej umieszczono 5 dzieci z 4 rodzin.

Kierunki działań:

- **umożliwienie skorzystania z terapii rodzinom wymagających wsparcia**

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie umożliwia skorzystanie z terapii indywidualnej i udziału w różnych działaniach grup terapeutycznych. W ramach programów psychoterapeutycznych w warsztatach „Szkoly dla Rodziców” uczestniczyły 3 matki, w konsultacjach indywidualnych uczestniczyły 4 matki.

- **umożliwienie skorzystania z mediacji**

W 2016r. nie było rodzin, które skorzystały z mediacji.

- **przygotowanie rodzin biologicznych do powrotu dzieci funkcjonujących w zastępczych formach opieki**

Praca socjalna z rodzinami biologicznymi, których dzieci przebywały w pieczy zastępczej prowadzona była w 10 środowiskach głównie przy intensywnym wsparciu asystenta rodziny.

Kierunki działań:

- **podejmowanie działań na rzecz przywracania więzi rodzinnych**

Pracownicy Sekcji Rodzin MOPS w Sopocie starali się przywracać więzi rodzinnych, rozwijać właściwe wzorce poprzez pogłębioną pracę socjalną pracownika socjalnego oraz wsparcie asystenta rodziny w 35 rodzinach niewydolnych opiekuńczo-wychowawczo wymagających wsparcia i pokierowania w prawidłowym wychowaniu dzieci.

- **umożliwienie rodzicom udziału w różnego rodzaju terapii**

Terapię indywidualną i grupową prowadziły różne podmioty na terenie Sopotu. Rodzice mogli skorzystać z udziału w działaniach terapeutycznych w:

- Punkcie Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie terapia psychologiczna.
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sopocie terapiach i treningach, programach psychoterapeutycznych i programach edukacyjnych.

- SPZOZ Uzdrowisku Sopot Ośrodka Promocji Zdrowia i Terapii Uzależnień w konsultacjach lekarskich i psychologicznych, diagnozie, poradnictwie, terapii indywidualnej i grupowej, zajęciach psychoedukacyjnych, treningach umiejętności interpersonalnych.

Wskaźniki badane w procesie ewaluacji programu:

1. Liczba zatrudnionych asystentów rodziny: 3
2. Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny, liczba dzieci w tych rodzinach: 35 rodzin ogółem / 50 dzieci.
3. Liczba przeprowadzonych szkoleń dla kandydatów na rodziny wspierające : 0
4. Liczba zawartych umów na utworzenie rodzin wspierających: 0.
5. Liczba dzieci, które powróciły do środowiska z pieczy zastępczej:8
6. Liczba placówek wsparcia dziennego: 2.
7. Liczba dzieci, które miały zapewnioną opiekę w placówce wsparcia dziennego: 41
8. Liczba osób, które brały udział w grupach wsparcia, zajęciach szkoły dla rodziców: 32.
9. Rodzaj i ilość prowadzonych projektów socjalnych, w ramach których realizowane były działania opisane w niniejszym programie: 1

Szkolenia pracownika socjalnego w 2016r.

- VI Konferencja Naukowa-„ Dziecko i jego środowisko. Zaufanie i bezpieczeństwo psychiczne małych dzieci”- 12.02.2016r. w wymiarze 2,5 h,
- „Dokumentacja procedury Niebieskiej Karty” 19.09.2016r. – w wymiarze 8h,
- „Ochrona danych osobowych w jednostce działającej w obszarze publicznym” 14.10.2016r. w wymiarze 5,5h,
- Szkolenie NK „Małoletni jako ofiara przemocy w rodzinie” 5.09.2016r. w wymiarze 8h,
- Szkolenie „Postępowanie wobec sprawcy przemocy, zasady postępowania w przypadku gdy ofiarą jest małoletni a rodzice nie mają ograniczenia/odebranej władzy rodzicielskiej, udzielania informacji oddawanie pod opiekę” 14.11.2016r. – w wymiarze 8h,
- Konferencja szkoleniowa „Ku dorosłości- o trudnościach w adolescencji jak wspomóc nastolatka w przejściu przez kryzys rozwojowy” 07.10.2016r. w wymiarze 8h,
- Konferencja szkoleniowa dotycząca pracy z osobami stosującymi przemoc wobec bliskich „Niewolnicy siły” – 6.06.2016r. SWPS w wymiarze 7 h,
- Kurs „Interdyscyplinarne szkolenie dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie” 06.09-19.11.2016r.- w wymiarze 8h,
- Szkolenie „Praca na zasobach własnych współczesnej rodziny” 23.09.2016r. – w wymiarze 6h - w wymiarze 8h,
- Szkolenie „Bezpieczeństwo pracownika socjalnego” 09.05.2016r. – w wymiarze 6h ,

- Szkolenie NK „Postępowanie wobec sprawcy przemocy, zasady postępowania w przypadku gdy ofiarą jest małoletni a rodzice nie mają ograniczenia odebrania władzy rodzicielskiej, udzielania informacji oddawanie pod opiekę” 17.10.2016r. – wymiarze 8h,

Szkolenia asystentów rodziny w 2016r.

- VI Konferencja Naukowa-„ Dziecko i jego środowisko. Zaufanie i bezpieczeństwo psychiczne małych dzieci”- 12.02.2016r. w wymiarze 2,5 h,
- „Kurs na rodzinę- sposoby skutecznego pomagania”-22.04.2016r. w wymiarze 6 h,
- „Narzędzia i techniki pracy asystenta rodziny w ujęciu skupionym na rozwiązaniach” – 5.05.2016r. w wymiarze 8 h,
- Konferencja szkoleniowa dotycząca pracy z osobami stosującymi przemoc wobec bliskich „Niewolnicy siły” – 6.06.2016r. SWPS w wymiarze 7 h,
- Szkolenie NK „Małoletni jako ofiara przemocy w rodzinie” – 05.09.2016r. w wymiarze 8 h,
- V Ogólnopolski Zlot Asystentów Rodziny z konferencją i wymianą doświadczeń Gdynia -12.09.-13.09.2016r w wymiarze 17 h,
- 19.09.2016r. – „Dokumentacja Procedury Niebieskie Karty” w wymiarze 8 h,
- Praca na zasobach własnych współczesnej rodziny- szkolenie Gdańsk 23.09.2016r. w wymiarze 6h ,
- 07.10.2016r. – „Ku dorosłości – o trudnościach w adolescencji. Jak wspomóc nastolatka w przejściu przez kryzys rozwojowy” w wymiarze 8 h,
- 10.11.2016r.- „Ochrona danych osobowych w jednostce działającej w obszarze publicznym” w wymiarze 5,5 h,
- 17.10.2016r. – „Postępowanie wobec sprawcy przemocy, zasady postępowania w przypadku gdy ofiarą jest małoletni a rodzice nie mają ograniczenia odebrania władzy rodzicielskiej, udzielania informacji oddawanie pod opiekę” w wymiarze 8 h,
- 14.11.2016r.- – „Postępowanie wobec sprawcy przemocy, zasady postępowania w przypadku gdy ofiarą jest małoletni a rodzice nie mają ograniczenia odebrania władzy rodzicielskiej, udzielania informacji oddawanie pod opiekę” w wymiarze 8 h,
- VI Sopotkie Sympozjum-„Interdyscyplinarnie o profilaktyce- Jak pracować z młodymi ludźmi w obliczu współczesnych wyzwań i zagrożeń” - 21-22.11.2016r. w wymiarze 14,5 h,

Budżet Programu w 2016 roku

L.p.	Struktura finansowania działań w ramach Programu	Plan w zł	Realizacja w zł	% realizacji (4:3)
1	2	3	4	5
	Ogółem: w tym:	339 920,00 zł	464 601,00 zł	137%
2.	Zatrudnienie specjalistów do prowadzenia poradnictwa	17 000,00 zł	20 000,00 zł	118%
3.	Zatrudnienie asystentów rodziny	120 820,00 zł	116 320,00 zł	96%
4.	Działania środowiskowe – organizacja festynów, półkolonii zimowych, zabaw choinkowych	2 700,00 zł	3 250,41 zł	120%
5.	Działania środowiskowe – grupy edukacyjne	900,00 zł	1 349,59 zł	150%
6.	Szkolenie asystentów rodziny	4 500,00 zł	3 500,00 zł	78%
7.	Szkolenie rodzin wspierających	1 000,00 zł	- zł	0%
8.	Powołanie rodzin wspierających	3 000,00 zł	- zł	0%
9.	Zapewnienie wypoczynku letniego	10 000,00 zł	15 181,00 zł	152%
10.	Zapewnienie opieki dzieciom w placówce wsparcia dziennego	180 000,00 zł	305 000,00 zł	169%

ZESTAWIENIE POTRZEB

W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY z 2017

1. Utworzenie rodziny wspierającej.
2. Dalsze funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego.
3. Zwiększenie oferty działań środowiskowych.
4. Szkolenia asystentów rodziny i pracowników socjalnych.